RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2000/70 Br

i n d e k l a c h t nr. 003.00

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht, het navolgende gebleken.

Inleiding

De moeder van klager heeft met ingang van 2 mei 1994 een opstalverzekering en met ingang van 6 november 1993 een bedrijfsschadeverzekering bij verzekeraar gesloten. Zij exploiteerde tezamen met haar zoon (klager) in de opstal een wasserij en chemische reiniging. Op 4 april 1996 is er brandschade geweest, op 23 januari 1997 vorstschade en op 17 mei 1998 wederom brandschade. Verzekeraar heeft bij brief van 2 juni 1998 aan de moeder van klager de opstalverzekering per 2 mei 1999 en de bedrijfsschadeverzekering per 6 november 1998 opgezegd.
In de op de opstalverzekering van toepassing zijnde ‘Algemene voorwaarden van verzekering’ is – voorzover hier van belang - het volgende bepaald:
‘Artikel 7 Duur en einde van de verzekering
7.1 De verzekering loopt tot de op het polisblad achter “Contractsduur” genoemde contractsvervaldatum en wordt telkens stilzwijgend verlengd met de eveneens daar genoemde termijn.
7.2 De verzekering (-) eindigt:
(-)
b. op de premievervaldatum indien (verzekeraar) uiterlijk 3 maanden voor deze datum schriftelijk heeft opgezegd (..)’.
In artikel 18 van de op de bedrijfsschadeverzekering van toepassing zijnde ‘Voorwaarden van verzekering’ is in nagenoeg gelijke bewoordingen hetzelfde bepaald met betrekking tot de duur en het einde van de verzekering.

2000/70 Br

De klacht

Samengevat weergegeven houdt de klaagbrief het volgende in.
Door het royement van de opstal- en de bedrijfsschadeverzekering is klager genoodzaakt geweest de bedrijfsactiviteiten te staken en het pand te verkopen. Klager en zijn moeder, die in 1999 is overleden, hebben zich eerder, in mei 1997, tot de Raad gewend met een klacht over het uitblijven van een regeling van de brandschade op 4 april 1996. De indiening van deze klacht heeft uiteindelijk geleid tot een uitkering van schadebedragen aan klager. Volgens verzekeraar waren die bedragen ook overgemaakt aan de tussenpersoon en zou deze die bedragen niet aan klager hebben doorbetaald. Onder invloed van deze, vermoedelijk misleidende voorstelling van zaken, heeft klager niet alleen de klacht ingetrokken, maar ook een akte van finale kwijting en vrijwaring tegen claims van derden getekend. Daardoor is schadeloosstelling van een mede in het bedrijfspand van klager gevestigd drukkerijbedrijf achterwege gebleven. Klager meent dat die voorstelling van zaken voldoende grond kan opleveren voor vernietiging van de akte van kwijting.
De klacht van mei 1997 werd ingetrokken op voorwaarde dat verzekeraar de opstal- en bedrijfsschadeverzekering zou continueren en deze dus niet zou royeren, zoals door verzekeraar is bevestigd bij brief van 16 oktober 1997.
Op 17 mei 1998 is brand ontstaan op het buitenplaatsje van het bedrijfspand. Klager vermoedt dat verzekeraar mensen heeft weten aan te zetten om de brand in scène te zetten. In ieder geval wordt de brand van 17 mei 1998 met hardnekkige onredelijkheid door verzekeraar aangegrepen om de verzekeringen op te zeggen. Op grond van na de brand gedane inspecties door de brandweer en de regionale Milieudienst heeft klager nieuwe investeringen gedaan en mocht hij, gelet op de in de brief van 16 oktober 1997 door verzekeraar gedane toezegging, erop vertrouwen dat het bedrijf spoedig kon worden hervat. Klager is dan ook direct ingegaan op een uitnodiging van verzekeraar van 9 maart 1999 om in een persoonlijk onderhoud met verzekeraar voor alle geschilpunten, waaronder in de eerste plaats het royement, tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te komen. Uit de brief van verzekeraar van 25 mei 1999 blijkt evenwel dat een oplossing nimmer in de bedoeling van verzekeraar heeft gelegen en dat het verzekeraar slechts was begonnen om een akkoordverklaring met een beperking van de schade. Volgens klager heeft verzekeraar bovendien de inhoud van het bedoelde gesprek onjuist weergegeven. Klager ontkent dat hij bij die gelegenheid heeft toegegeven dat de elektrische installatie niet veilig was; de installatie was juist net opnieuw aangelegd. Verzekeraar heeft naast de elektrische installatie ook het schadeverloop als reden aangevoerd om de verzekeringen op te zeggen. Behalve de brand op 4 april 1996 is nimmer een schade van enige omvang aangemeld. Klager begrijpt niet om welke acute noodzaak door verzekeraar is opgezegd. Aan een opzegging had tenminste een ingebrekestelling vooraf dienen te gaan. Verzekeraar heeft onzorgvuldig gehandeld door bij zijn

2000/70 Br

beslissing geen rekening te houden met de nadelige gevolgen voor klager. Het verlies kan voorlopig worden geraamd op ƒ 7.950,- wegens kosten van het afvoeren van de machines en op ƒ 42.972,70 wegens gedane investeringen (inrichtingskosten en architectenhonorarium). Daarnaast is er nog verlies geleden door het wegvallen van de productie.
Verzekeraar heeft verder nog gesteld dat hij zich genoodzaakt heeft gezien de verzekeringen te beëindigen in verband met het overlijden van de moeder van klager. Klager betwist dat er enige reden is de op de naam van moeder staande contracten te beëindigen.
Klager is tenslotte van mening dat verzekeraar de vorstschade van 23 januari 1997 behoorlijk dient af te handelen. Een akte van cessie is daarvoor, volgens klager, niet nodig.

Het standpunt van verzekeraar

Zakelijk weergegeven heeft verzekeraar het volgende aangevoerd.
Klager klaagt enerzijds over de opzegging van de bedrijfsschadeverzekering en de opstalverzekering en anderzijds over de afwikkeling van een op 23 januari 1997 geleden vorstschade.
De (ingetrokken) klacht over de brandschade van 4 april 1996 was aanleiding voor mondeling overleg met klager. Dat heeft op 3 oktober 1997 plaatsgevonden en op 28 oktober 1997 werd overeenstemming bereikt over een slotuitkering. Aan verzekeraar is met betrekking tot die schade finale kwijting verleend.
Op 17 mei 1998 is weer brand ontstaan. Naar aanleiding daarvan heeft een onafhankelijke forensische deskundige in zijn schaderapport van 25 mei 1998 vermeld dat sprake is geweest van brandstichting door derden. Voorts is het volgende vermeld: ‘In de achterkamer grenzende aan de binnenplaats had verzekerde enkele wasmachines of drogers staan. Deze machines waren alle op één kabel met een vierling contactdoos aangesloten. Deze kabel stond strak en hing vrij in de ruimte. Dit is een brandgevaarlijke situatie.’
Verzekeraar heeft naar aanleiding van deze feiten en omstandigheden klager bij aangetekende brief van 2 juni 1998 bericht dat de lopende bedrijfsschadeverzekering per 6 november 1998 en de opstalverzekering per 2 mei 1999 zal worden beëindigd. Verwezen is naar de toepasselijke algemene voorwaarden. Na een schriftelijke toelichting is dit standpunt in een onderhoud met klager op 25 mei [lees: 12 mei; RvT] 1999 nog nader toegelicht. Verzekeraar betreurt dat zijn toelichting door klager kennelijk als onvoldoende wordt ervaren, maar ziet geen aanleiding zijn standpunt te wijzigen. Verzekeraar erkent dat hij in zijn brief van 25 mei 1999 ter bevestiging van dat onderhoud ten onrechte problemen bij de financiële afwikkeling van de brandschade van 4 april 1996 - bedoeld was de schade van 17 mei 1998 – heeft aangevoerd als een van de redenen van opzegging. Verzekeraar wenst evenwel vast te houden aan de overige in die brief

2000/70 Br

genoemde redenen, te weten het schadeverloop en de toestand van de elektrische installatie.
Verzekeraar acht het betreurenswaardig dat naar aanleiding van de afwikkeling van de op 23 januari 1997 geleden vorstschade door klager vraagtekens zijn gezet met betrekking tot de oprechtheid van uitlatingen van verzekeraar over de tussenpersoon van klager. Bij de afwikkeling van de brandschade van 4 april 1996 was verzekeraar gebleken dat correspondentie en deelbetalingen niet door de tussenpersoon aan klager werden doorgeleid. Wat daarvan zij, verzekeraar heeft klager nadien aangeboden de reeds aan de tussenpersoon betaalde schadepenningen van de vorstschade nogmaals aan klager betaalbaar te stellen. Met het oog op verhaal op de tussenpersoon is daarbij gekozen voor een overeenkomst van cessie met klager. Klager heeft ondanks herhaald verzoek van verzekeraar zonder opgaaf van redenen geweigerd de akte te tekenen. Verzekeraar kan dan ook niet inzien waarom hem enig verwijt zou treffen met betrekking tot de afwikkeling van de vorstschade.

Het commentaar van klager

Naar aanleiding van het verweer van verzekeraar heeft klager de klacht gehandhaafd en – kort samengevat – daartegen nog het volgend aangevoerd.
De klacht bestaat niet uit twee, maar uit drie onderdelen. Bij de klacht is ook betrokken dat, als gevolg van de vermoedelijk onder een onjuiste voorstelling van zaken ondertekende akte van finale kwijting, een belangrijk gedeelte van de geleden schade buiten behandeling is gebleven, te weten die welke veroorzaakt is door de noodgedwongen sluiting van het in het verzekerde pand gevestigde drukkerijbedrijf. Bij de onderhavige klacht kan ook de voorgaande klacht worden betrokken met inbegrip van de schadeafwikkeling via een akte van cessie.
De deskundige van verzekeraar adviseert in zijn rapport niet dat verzekeraar tot royement overgaat. Het advies houdt in te komen tot wat men een ingebrekestelling zou kunnen noemen. Verzekeraar gaat voorbij aan het feit dat de door klager aangebrachte voorzieningen een tijdelijk karakter hadden en door de brandweer en door de regionale Milieudienst onder omstandigheden als veilig waren aangemerkt; verzekeraar grijpt het tijdelijke karakter aan om een royement te bewerkstelligen.
De toezegging van verzekeraar om de lopende verzekeringen te continueren kan worden aangemerkt als een wijziging op dit punt van de overeenkomst. Volgens klager is het in de algemene voorwaarden voorbehouden recht de overeenkomst door opzegging te beëindigen, teniet gegaan. Verzekeraar kan althans daar geen beroep meer op doen.

2000/70 Br

Het oordeel van de Raad

1. De klacht houdt in de eerste plaats in dat verzekeraar de onderhavige verzekeringen niet had mogen opzeggen dan wel op onjuiste gronden heeft opgezegd.
   Klager heeft zich op het standpunt gesteld dat verzekeraar hem heeft toegezegd dat de verzekeringen zouden worden gecontinueerd en dat verzekeraar daarmee geen beroep meer toekomt op de hiervoor onder Inleiding genoemde bepalingen van de algemene voorwaarden, waarin de bevoegdheid van verzekeraar tot opzegging van de verzekeringen is geregeld.
2. Onder de aan de Raad overgelegde stukken bevindt zich de brief van 16 oktober 1997 van verzekeraar aan klager, waarin de afspraken zijn neergelegd met betrekking tot de door klager op 6 april 1996 geleden brandschade. In die brief is door verzekeraar aan klager bevestigd dat de polissen worden gecontinueerd.
   De Raad is van oordeel dat verzekeraar het standpunt heeft kunnen innemen dat klager niet in redelijkheid uit die brief heeft kunnen afleiden dat verzekeraar door deze toezegging te doen zijn in de algemene voorwaarden vervatte recht om op een later tijdstip de verzekeringen door tussentijdse opzegging tegen de premievervaldatum te beëindigen, heeft prijsgegeven. De toezegging tot voortzetting van de verzekeringen kan redelijkerwijs niet anders worden gezien dan als een mededeling van verzekeraar dat de verzekeringen op dat moment niet zouden worden beëindigd naar aanleiding van de brandschade die toen werd geregeld.
3. Tegen de achtergrond van hetgeen hiervoor is overwogen dient te worden beoordeeld of verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad door de verzekeringen op te zeggen naar aanleiding van de brandschade op 17 mei 1998. De Raad is van oordeel dat uitgaande van het schadeverloop, gevoegd bij de bevindingen van de door verzekeraar ingeschakelde forensisch deskundige met betrekking tot de door klager in zijn bedrijf gebruikte elektrische installatie, verdedigbaar is het standpunt van verzekeraar dat hij de verzekeringen tegen de premievervaldata mocht opzeggen. De klacht is op dit punt ongegrond.
4. Verzekeraar heeft erkend dat begin 1999 – in strijd met de daaromtrent met klager gemaakte afspraak - de vorstschade aan de vroegere tussenpersoon in rekening-courant is vergoed. Verzekeraar heeft daarop de schadepenningen andermaal aan klager betaalbaar willen stellen tegen cessie van klagers vordering op de tussenpersoon. Nu onweersproken is dat klager niet heeft voldaan aan het herhaalde verzoek van verzekeraar de toegezonden akte van cessie te ondertekenen, kan niet worden gezegd dat verzekeraar de vorstschade niet behoorlijk heeft afgehandeld. Door de betaalbaarstelling van de vorstschade afhankelijk te stellen van de ondertekening van de akte van cessie heeft verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad, zodat ook dit onderdeel van de klacht ongegrond is.
5. Klager heeft nog aangevoerd dat hij in oktober 1997 bij de ondertekening van de kwitantie waarin aan verzekeraar finale kwijting en vrijwaring tegen aanspraken van derden is verleend, is misleid door de mededeling van verzekeraar dat de

schadepenningen ter zake van de brand op 4 april 1996 aan de tussenpersoon van klager waren overgemaakt. Ook dit onderdeel van de klacht moet ongegrond worden verklaard, reeds omdat klager geen feiten of omstandigheden heeft aangevoerd ter staving van zijn voormelde stelling.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 26 juni 2000 door mr. R. Herrmann, voorzitter, mr. J. Borgesius, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. Th. B. ten Kate en mr. D.H.M. Peeperkorn, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Voorzitter:

(mr. R. Herrmann)

De Secretaris:

(mr. C.A.M. Splinter)